

Universitätsbibliothek Paderborn

DJrectoriu[m] co[n]=||cubinarioru[m] saluberrimu[m] quo
|| queda[m] stupe[n]da et quasi i[n]audita || pericula
q[ua...] apertissime resoluu[n]tur nedu[m] clericis aut
etia[m] laicis hoc || crimin...

Arnoldus <de Tongern>

Agrippine, 1509

VD16 A 3769

Ar[gumento]. Quarto p[er] dictum beati Thome ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-34663

XXXII.

A. Quarto p dictum beati Thome in quarto dist. v. ubi dicitur. Non oportet qui recipit vel exigit etiam excepta causa necessitatis a malo ministro baptismum peccare. quia suo sacerdote debet sacramentum sumere. nec propter hoc ducit eum ad peccatum. quia male minister potest reddire quod non est peccatum. Ita videtur posse fieri in casu nostro.

Si dicat quod scrupulosus conscientia habeo ne eum inducam. Respondebit idem beatus Thos. iij. dist. xxiiij. quod verum est propter necessitatis articulorum quodcumque minister ecclesie est in mortali non est tutum inducere eum ad aliquid sui ordinis exequendum durante tali conscientia. sed illam deponere potest. quod in instanti hoc a divina gratia emundatur. Dicendum ad quartum hoc et simul ad replicam quod duplex minister malus dominus gemit. Quidam scilicet notorius ex eiusdem sacri perseverans in petro. seu ipsum permanenter continens put hic supponit de concubinario. talis quod non potest salua conscientia induci ad executorem sui ordinis sine necessitate. eo quod de iure nature suspensus est quo ad se. nec potest nec debet presumi bonus ab inducente ad hoc salua conscientia. ut supra patuit in notabilibus. Et te tali non videtur bene. Thos. loqui in praecisis locis in quarto. nec ad propositum quod presumit notorius concubinarius exceptus. Subditus enim quomodo in necessitate per debitum suum ab eo exigere ad secundum argumentum supra patuit. Alius est minister malus non perseverans per signa euidentia facti in petro. ut est ebriosus. iracundus. incotinens. et homicidius. et erga talis quis conscientiam deponere potest quod non sit in mortali. quare potest eum inducere ad executorem ordinis ad ministrandum. licet non sit tutum. ut supra dicitur beatus Thos. quod absque necessitate durante conscientia probabili potest sit in mortali. quamcumque deponere possit. quod presumere potest de tali quod sit notorius. cum hoc in instanti poterit iustificari. Et sic videtur doctor loqui in dictis locis in quarto. De primo autem perseverante in petro loquitur ubi supra in quodlibetis. Etiam esto quod beatus Thos. in quarto ubi supra etiam de perseverante in petro loqueretur. tunc videtur intelligendus solus de sacramentis necessariis et debitis ipsis subditis. ut per probabilem eius intuitum. non autem de voluntariis. ut supra quarto notabili patuit. Sed quod tunc ad dictum ipsius beati Thome in quarto. dist. xij. q. p. arti. iij. est dicendum ubi exponens proba Augustini dicentis. neque in homine bono. neque in homine malo aliquis sacramenta dei fugiat. ubi dicitur. forniciarius in quatuor malus non fugient. sed propter ecclesie prohibitionem. hec ille. ergo tu ecclesia eum iam non prohibeat induci per concilium ubi supra. videtur quod possit sibi bene. Thos. non obstat malitia induci. Dominus quod verum est loquitur de dispensatione sacramenti in se concubinarii non est fugiens in ipius dispensatione. eo ut ibidem beatus Thos. dicit. quod eque verum est sic sacramentum malus sicut bonus. Et ita Alexius de ales in quarta parte summe proba hec.

Foliū

Augustini etiā exponit q̄bo Aug⁹. dicit neq; q̄s in homīe malo sacra
menta dei fugiat. id est inq̄e estimer peiora vel nulla. ppter h̄ tñ nō se-
etur q̄ absq; necessitate posset ad ministratōem sacramēti ⁊ ex pse-
quenti ad mortale nouū induci ⁊ puocari. Sicut a fili. usurarius
notori⁹ excōicatus nō ē inq̄tū malus fugient⁹ nisi ppter ecclie ex-
comunicatōem in mutui acceptōe. eo q̄ mutuū ab eo eque bonū ex-
rat. sicut sua iusto recipiat. ppter h̄ tñ nō ē sibi absq; necessitate in ex-
igendo usurā materia vslare offerēda vt supra q̄rto notabili patuit.
¶ nec ipē scubinari⁹ inq̄tū mal⁹ ppter fugit. s; potius malū instas
mortale qd̄ sibi si induceret imincret ab ipo fugatur

Acc. Quinto. Multi simplices p̄sertim laici bona intentōe in-
ducunt scubinarios ad celebrandū. ⁊ platos h̄ agere videt q̄
interdū idipm eis facere p̄suadent. durū valde eēt dicere q̄ tales pec-
carent ⁊ nō excusarent saltē p̄ ignorantia. Dōm q̄uis in inducen-
do scubinariū ad celebrandū eccliaslīci ⁊ ecclē celuras sc̄iētes ap̄li⁹
q̄ laici peccat. nihilomin⁹ ppter ius nature qd̄ obstat. ipi laici etiā
nō vident a pctō in h̄ excusandi. vñ be. Tho. vbi sup̄ dicēs hāc in-
ductōem de iure nature p̄hibitā sub pena pctī mortal. nō exceptit ab
hoc laicos. nec ad clericos tñ dictum h̄ restrinxit. Quia igit̄ lumen
naturalis rōnis sup quo hec lex nature fundat. munus est laicis si-
cut ⁊ clericis. Dicit em̄ be. Tho. p̄ 22. q. xcij. q̄ lex nature est vna om̄i
q̄ p̄cepta eius sunt munia tam imperfectis q̄ perfectis. hec ille. Iccir/
co apte videtur ex quo in clero nō inq̄tūm clericus. sed inq̄tūm
agit p̄tra legem nature. hec inductio est pctī q̄ etiam pctī erit lai-
cis scubinariū ad celebrandū inducere. Quauis aut̄ intentio eos
rum bona sit. h̄ tamē nō sufficit. q̄ de be. Tho. in. iiiij. dist. xvij. ad bo-
nitatē p̄tutis nedū intentio boni finis req̄ritur. sed etiā req̄ris debita
amensuratio circumstantiar̄ ⁊ medi⁹ ad finem qualis nō est in ppo-
sto. deficit em̄ h̄ idoneitas ministri. vñ fm Richar. in. iiiij. dist. xxiiij.
sicut nō est dign⁹ ministrare regi terreno q̄ inimic⁹ eius ē. ita nec ido-
neus minister regi eterno. q̄ in pctō p̄ qd̄ inimic⁹ ei⁹ d̄stituit manet.
hec ille. put̄ q̄liter inducens vt supra in notabilib⁹ patz de scubina-
rio p̄sumere h̄z. Undesicut patz p̄ dōm Anthoniū in tertia parte
cij. xiiij. c. xvij. q̄ p̄sulentes q̄ indignus vt est scubinari⁹ ordineſ pec-
cant mortaliſ ſicut ordinans. q̄uis bona fit eoz intentio. ita h̄ dōm
de p̄sulentiſ ſeu inducentiſ eundē scubinariū ad ordinis executio-
nem vbi maius pctī q̄ ſez p̄ ſolā bonā intentōem a pctō in hoc ne-
queunt excusari. ¶ Nec obstat eoz ignorantia. quia ignorācia iuris
nature ⁊ diuine. eo q̄ nō est invincibilis in habenteſ ſum rōnis nem̄